

Vlaanderen
is open ruimte

Wintertoelichting Mestbank

- ▶ **Externe toelichting voor
consulenten
12/12/22**

Programma

- ▶ Methode bepaling gebiedstype MAP 6
- ▶ Indeling gebiedstypes
- ▶ Nieuwigheden Mestbankaangifte
- ▶ Pauze
- ▶ Vragen en antwoorden

Praktische afspraken

- ▶ Typ uw naam in als u een vraag wilt stellen. De vragen en uw naam zijn alleen zichtbaar voor de organisatoren.
- ▶ Na de presentaties is er een korte pauze. Nadien beantwoorden we de vragen mondeling.
- ▶ Deze toelichting wordt opgenomen en nadien op de VLM-website gepubliceerd, op de startpagina van de Mestbank:
<https://www.vlm.be/nl/themas/waterkwaliteit/Mestbank>

Methode bepaling gebiedstype MAP 6

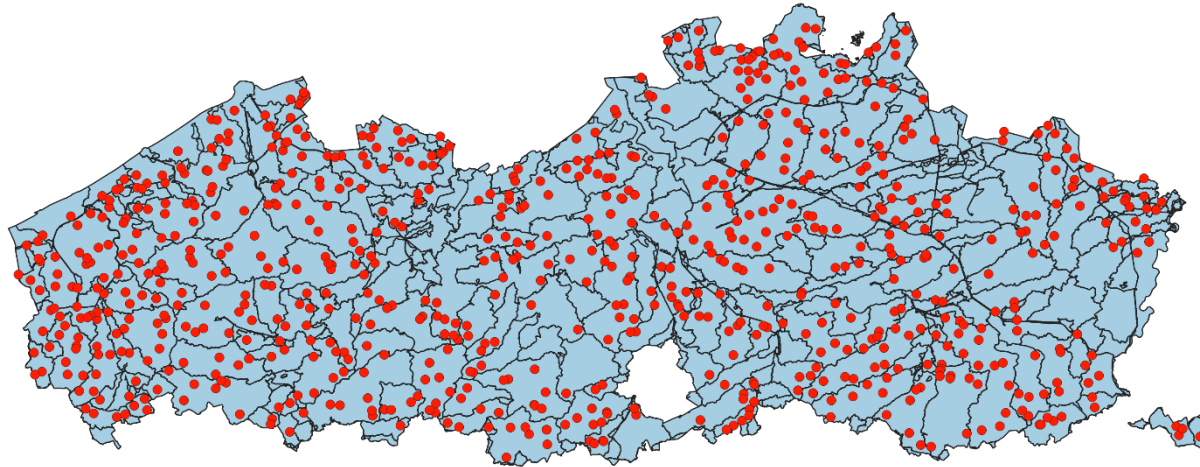
Vlaamse Milieumaatschappij

Luca Murre

Ralf Eppinger

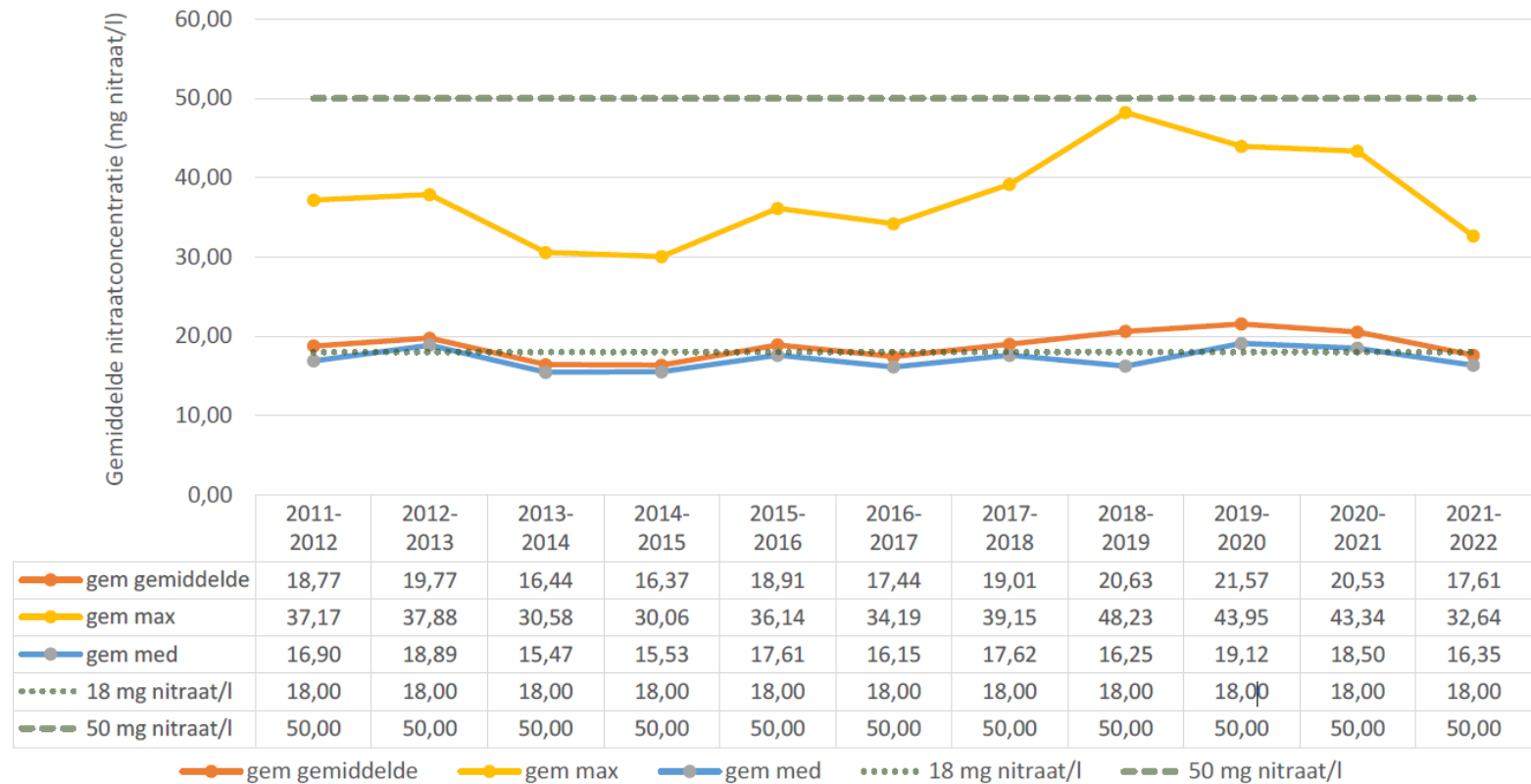
Michel Boucneau

MAP-meetnet

Gemiddelde nitraat-concentratie (mg nitraat/l)	≤ 18	> 18 & ≤ 25	> 25 & ≤ 30	> 30	
<i>Bijkomend criterium</i>		<i>> 14 & ≤ 18 en stijging > 2 mg nitraat/l over periode van twee jaar</i>			
Categorie oppervlaktewater	0	1	1	2	3

MAP-meetnet

Figuur 52 Evolutie van de gemiddelde nitraatconcentratie (als gemiddelde van het gemiddelde, de mediaan en het maximum van alle meetpunten) in de afgelopen 10 jaar

Fictieve dataset als rekenvoorbeeld

meetpunt	datum	2020-2021	2021-2022
1	juli	33,23	19,94
1	aug	32,00	19,20
1	sept	35,00	21,00
1	okt	42,50	25,50
1	nov	43,38	43,00
1	dec	43,38	47,00
1	jan	50,02	38,00
1	feb	48,69	32,00
1	maart	48,69	29,22
1	april	43,15	25,89
1	mei	38,51	23,11
1	juni	33,00	19,80
2	nov	6,00	6,00
2	jan	15,00	9,00
2	feb	4,08	2,45
3	dec	10,75	6,45
3	feb	13,59	8,15
3	maart	11,11	6,67
4	sept	7,75	4,65
4	okt	9,30	5,58
4	nov	41,87	25,12
4	jan	48,25	28,95
4	feb	23,90	29,00
4	maart	25,00	15,00
4	april	27,45	16,47
4	mei	22,13	13,28
4	juni	5,49	15,00

Gebiedstype op basis van oppervlaktewater

- ▶ Stap 1: de winterjaargemiddelde nitraatconcentratie per meetpunt
- ▶ Stap 2: de winterjaargemiddelde nitraatconcentratie per afstroomzone op basis van stap 1
- ▶ Stap 3: het gemiddelde over 2 winterjaar per afstroomzone op basis van stap 2

Meetpunt	Gemiddelde 2020-2021	Gemiddelde 2021-2022	Gemiddelde 2MAP
1	40,96	28,64	34,80
2	8,36	5,82	7,09
3	11,82	7,09	9,45
4	23,46	17,01	20,23
Afstroomzone	21,15	14,64	17,89

Gebiedstype op basis van oppervlaktewater

- ▶ **Stap 4:** Voor alle afstroomzones met een gemiddelde uit stap 3 hoger dan 14 mg en ≤ 18 mg: als het gemiddelde in de vorige periode gestegen is met 2 mg tot boven de 14 mg: ook in gebiedstype 1

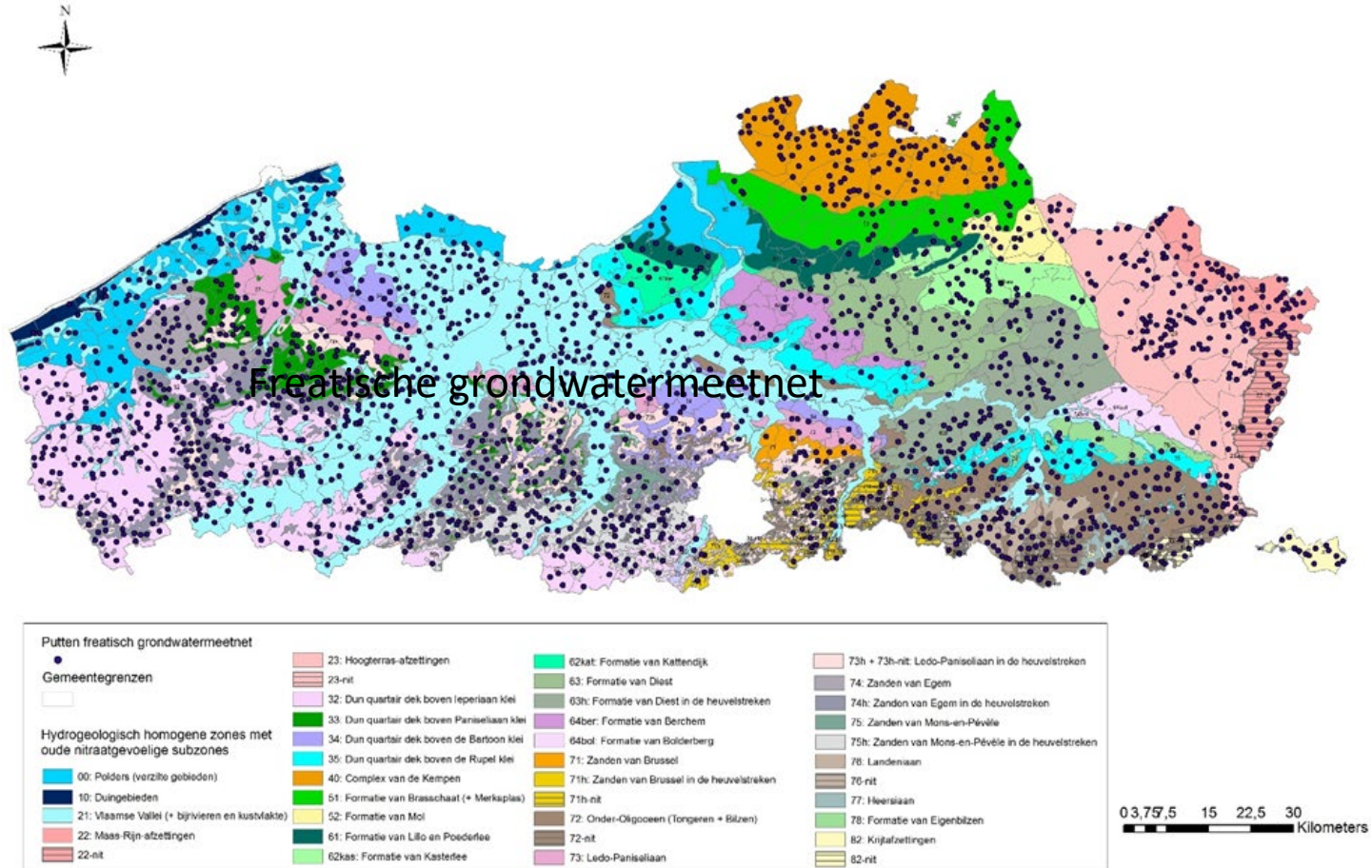
Gemiddelde2MAP: 2020-2021 en 2021-2022	Gemiddelde2MAP: 2018-2019 en 2019-2020
17,89	13,95

- ▶ **Stap 5:** Voor alle afstroomzones met gemiddelde concentratie ≤ 18 mg nitraat/l, waarbij de 90ste percentiel van alle metingen over 2 jaar van alle meetpunten (tesamen bekeken) $> 44,3$ mg nitraat/l (of 10 mg NO₃-N/l): deze komen ook in gebiedstype 1

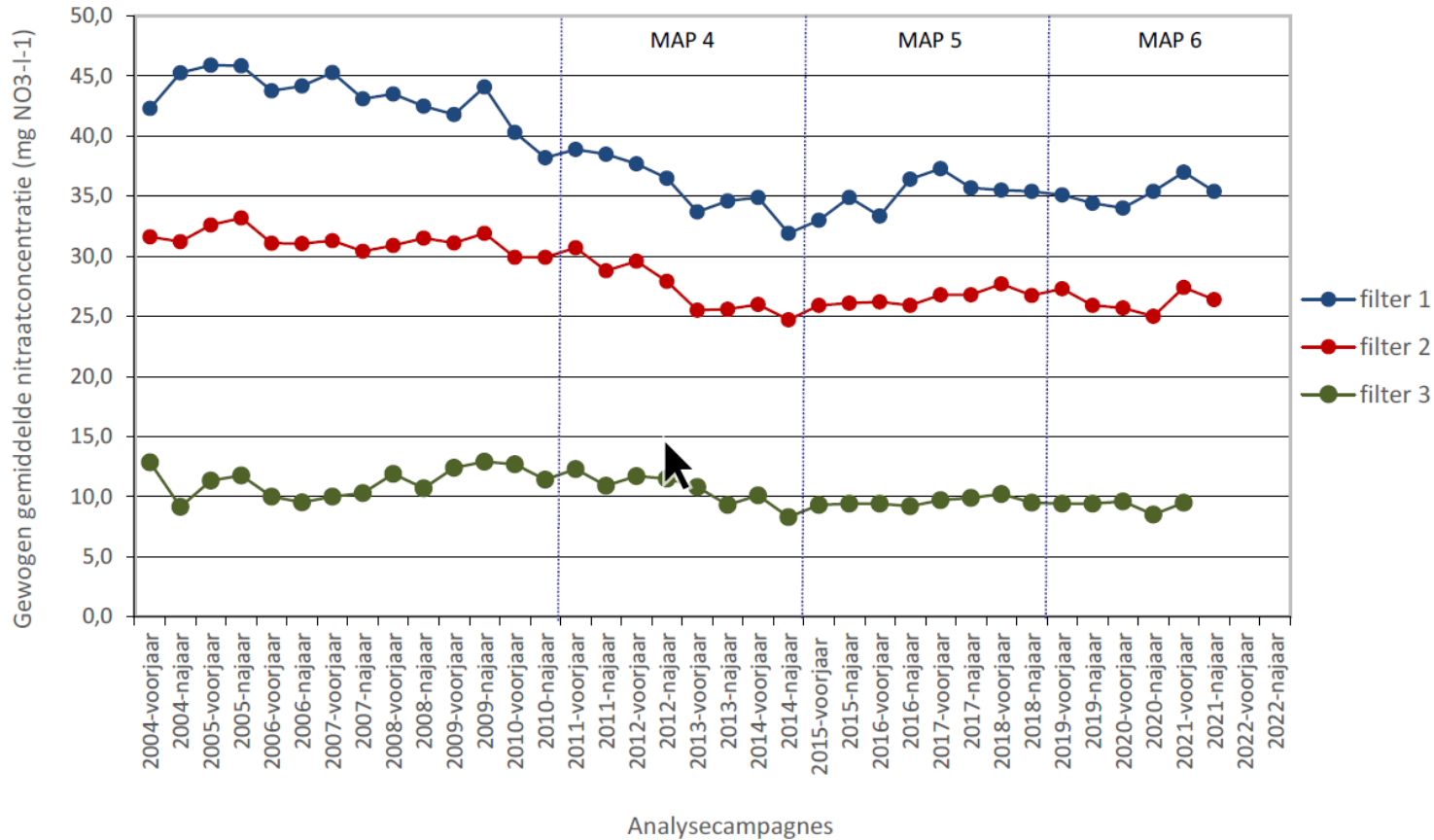
90 ^{ste} percentiel metingen 2020-2021 en 2021-2022
43,38

Freatische grondwatermeetnet

Freatisch grondwatermeetnet met hydrogeologisch homogene (sub)zones

Freatische grondwatermeetnet

Figuur 66 Evolutie van de gewogen gemiddelde nitraatconcentratie ter hoogte van de drie filters in het freatische grondwatermeetnet

Gebiedstype op basis van grondwater

► Stap 6:

- Bepaal gemiddelde nitraatconcentratie twee recentste kalenderjaren
- Bepaal trendbeoordeling op basis van vier recentste kalenderjaren

	Gemiddelde concentratie ≤ 40 mg ni traat/l	Gemiddelde concentratie 40 - 50 mg nitraat/l	Gemiddelde concentratie 50 - 60 mg nitraat/l	Gemiddelde concentratie > 60 mg nitraat/l
Dalend	0	0	1	1
Stabiel of geen trend	0	0	1	1
Stijgend	0	1	2*	3*

* Op basis van een beduidend stijgende trend ($R^2 > 0,5$)

Gebiedstype 2023-2024

► **Stap 7: Voeg het gebiedstype oppervlaktewater en grondwater bijeen**

→ $GT\ OW + GT\ GW = GT$

× $OW=0 \ \& \ GW=0 \Rightarrow GT=0$

× $OW=0 \ \& \ GW=1 \Rightarrow GT=1$

× $OW=0 \ \& \ GW=2 \Rightarrow GT=2$

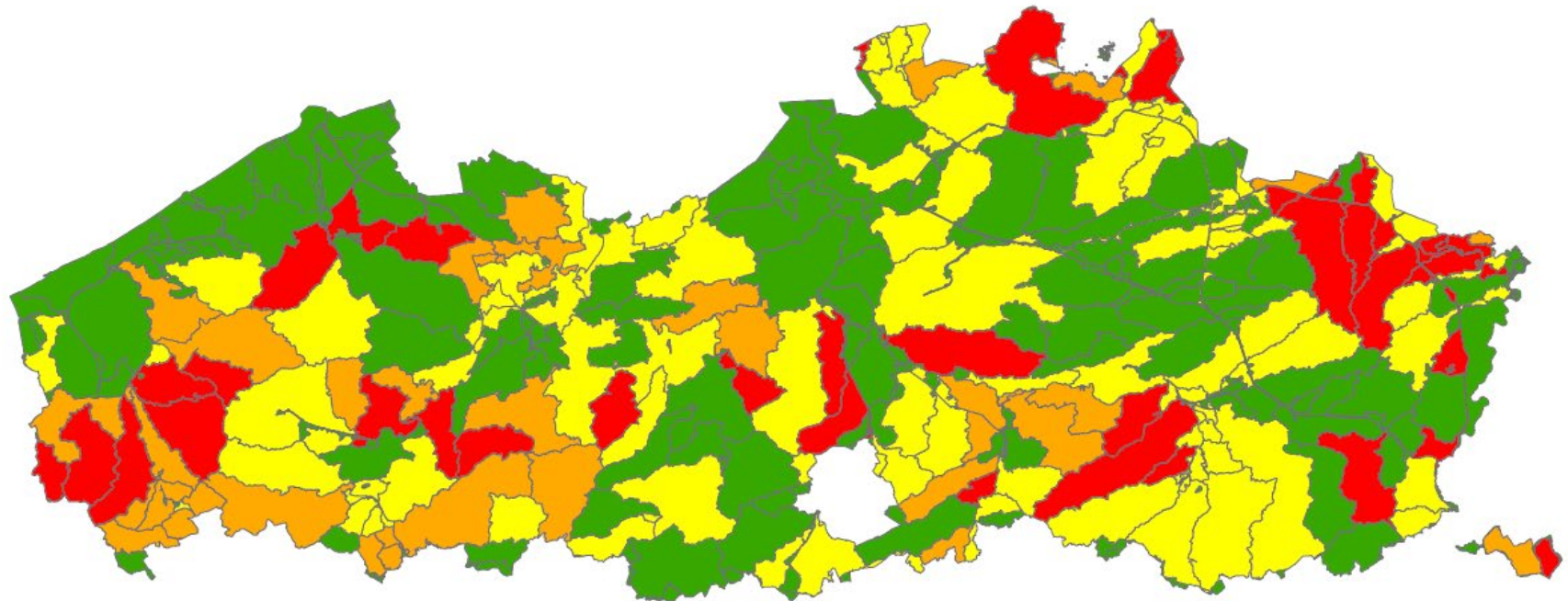
× ...

→ Som is 3 of meer $\Rightarrow GT\ 3$

→ Eén uitzondering: $OW=1 \ \& \ GW=2 \Rightarrow GT=2$ (regel 3c MAP6)

Kaart gebiedstype 2023-2024

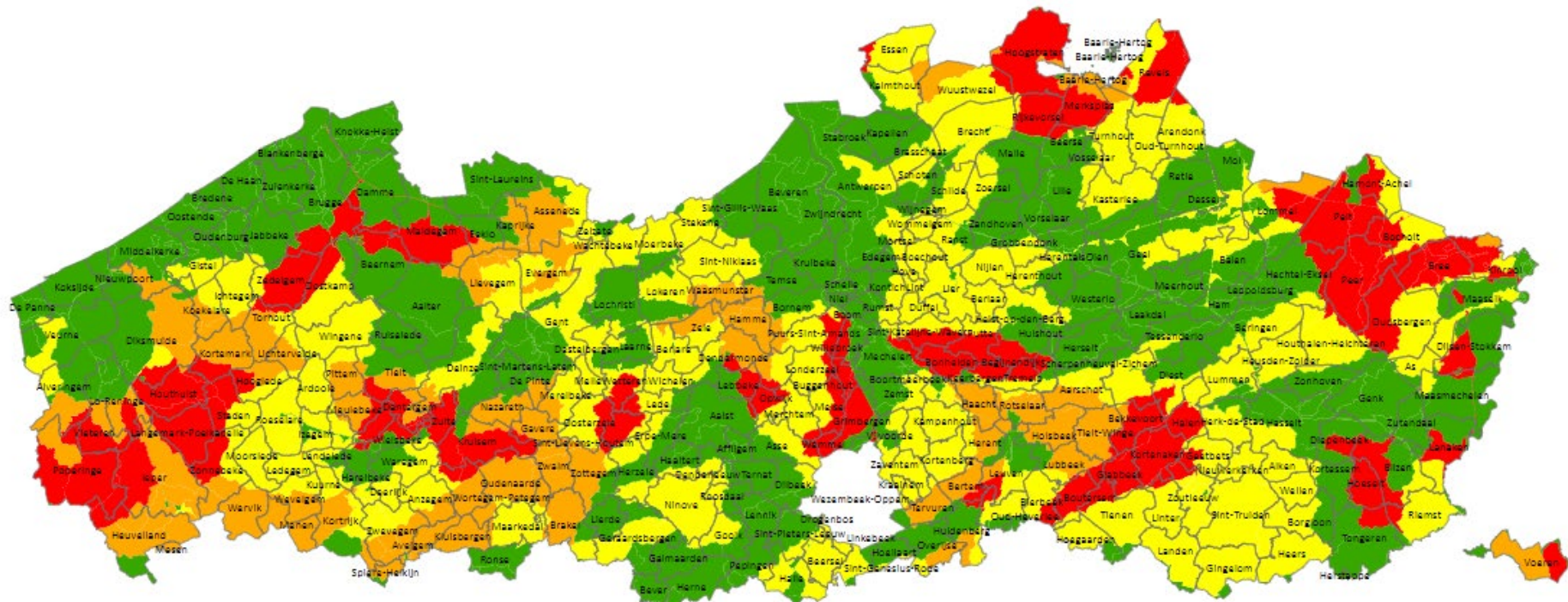
EVALUATIE OPPERVLAKTEWATER - GRONDWATER - GEBIEDSTYPES

Indeling gebiedstypes

Vlaamse Landmaatschappij
Sabine De Mulder

EVALUATIE OPPERVLAKTEWATER - GRONDWATER - GEBIEDSTYPES

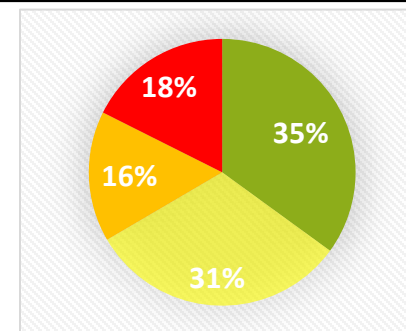

- Gebiedstype 0
- Gebiedstype 1
- Gebiedstype 2
- Gebiedstype 3

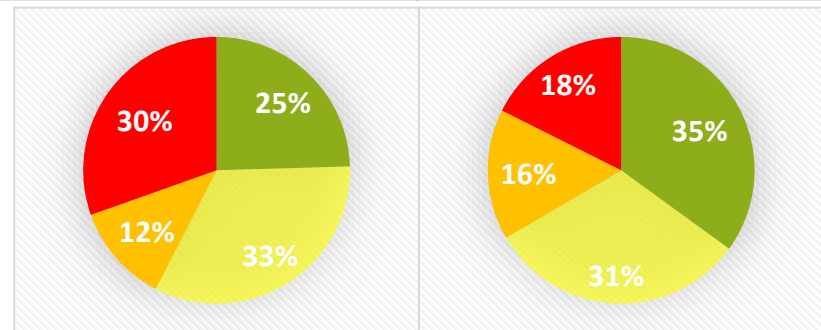
Cijfers

	2023-2024
GT 0	235.670
GT 1	212.426
GT 2	106.612
GT 3	118.501
Totaal	673.208
GT 23	225.112

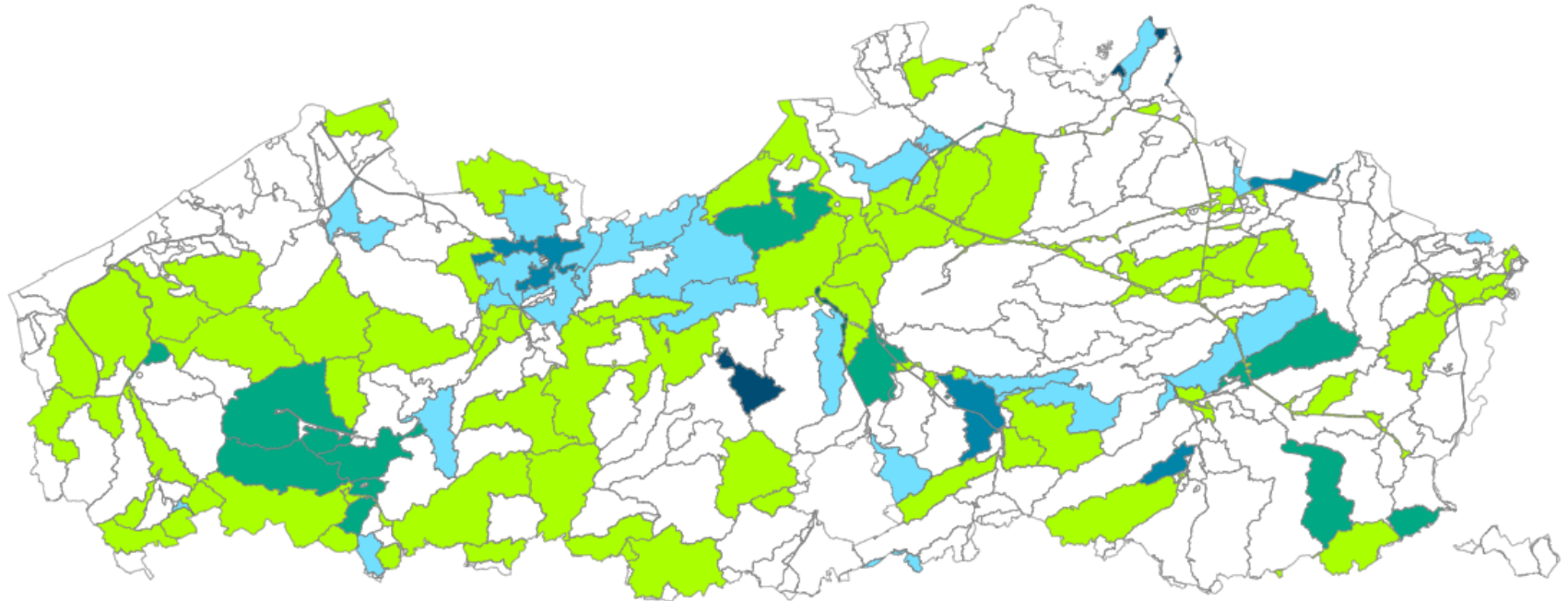

Cijfers

	2021-2022	2023-2024
GT 0	165.006	235.670
GT 1	221.925	212.426
GT 2	80.813	106.612
GT 3	204.586	118.501
Totaal	672.319	673.208
GT 23	285.399	225.112

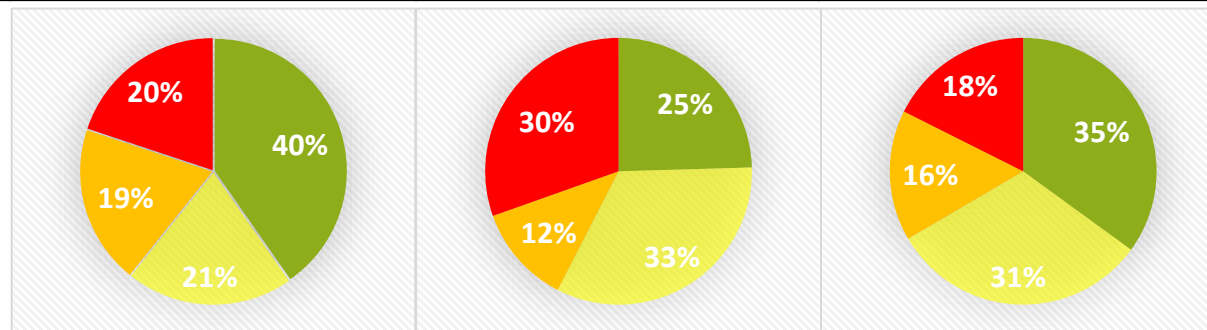

Wijziging in gebiedstypes ten opzichte van gebiedstypes 2021 - 2022

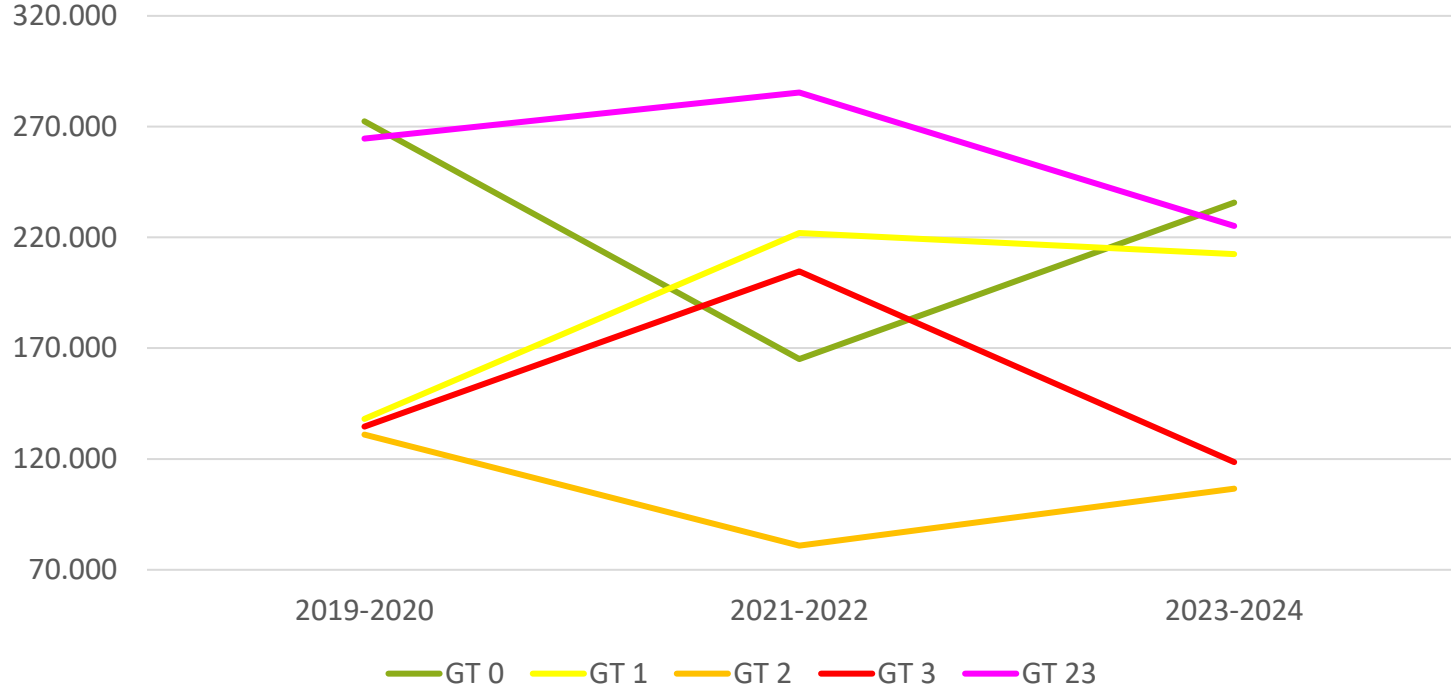
Cijfers

	2019-2020	2021-2022	2023-2024
GT 0	272.430	165.006	235.670
GT 1	138.076	221.925	212.426
GT 2	130.982	80.813	106.612
GT 3	134.548	204.586	118.501
Totaal	676.036	672.319	673.208
GT 23	264.530	285.399	225.112

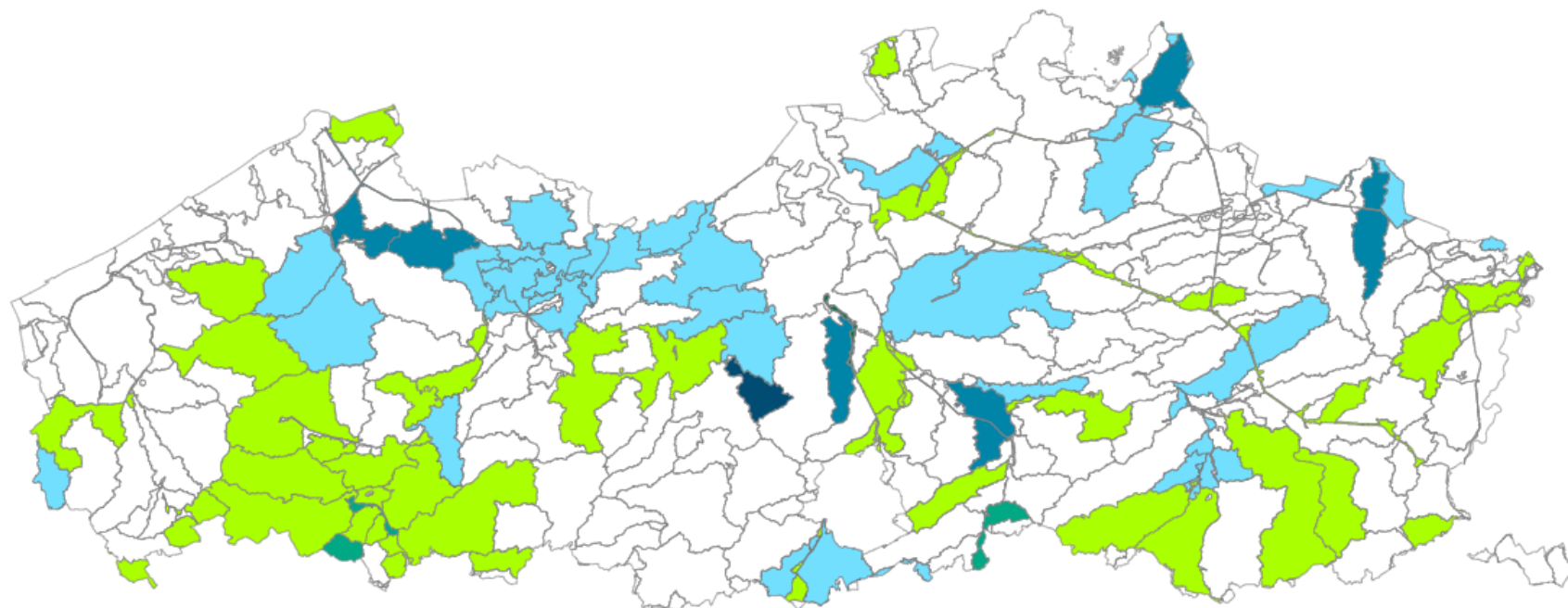

Cijfers

Evolutie gebiedstypes

Wijziging in gebiedstypes ten opzichte van gebiedstypes 2019 - 2020

Stand van zaken BVR?

- ▶ Besluit Vlaamse Regering Gebiedsindeling 2023-2024
  - Is in voorbereiding
  - Onder voorbehoud van definitieve beslissing Vlaamse Regering.
    - × Treedt in werking op 1 januari 2023
    - × Communicatie: nieuwe gebiedstype wordt opgenomen in rapport Berekening bedrijfsafzetruimte 2022 (publicatie week 19 dec 2022)
  - Wijzigt enkel de gebiedstype-indeling = kaart
    - × Enkele ASZ's zijn opgesplitst + kleine grensaanpassingen ASZ
  - Wijzigt niets aan de gebiedsgerichte maatregelen
    - × Doelareaal wordt berekend op basis van eigen ref% of op basis van ref% ASZ zoals opgenomen in het Mestdecreet.

Gebiedsgerichte maatregelen

Wat zijn de gebiedsgerichte maatregelen?

Bemestingsrechten
gebruiker hoofdteelt

Erkend voerder
vanaf 1 aug

Verscho
stikstofnormen

Vrijstelling
- Pos bedrijfsevaluatie nitraatresidu

Vanggewas-
verplichting

GT1

Bemestingsnormen 2023

**Bemestings-
prognoses 2023**

► Gebiedstype 2 en 3

→ Jaarlijkse daling normen werkzame stikstof

	GT 2	GT 3
Daling normen werkzame N		
2019	- 0%	-5%
2020	-5%	-10%
2021	-5%	-15%
2022	-10%	-20%
2023	-10%	-20%

Vanggewassen 2023

- ▶ **Gebiedstype 1, 2 en 3**

  - Basismaatregel vanggewassen: (*Uitz: zware kleigronden*)

- ▶ **Gebiedstype 2 en 3**

  - Jaarlijkse toename areaal “vanggewassen”

		GT 2	GT 3
Toename areaal “vanggewas” bovenop referentiepercentage (gemid van 2016, 2017 en 2018)	2019	+0%	+5%
	2020	+5%	+10%
	2021	+5%	+15%
	2022	+10%	+20%
	2023	+10%	+20%

- ▶ **Alternatieven blijven – Aanvragen via Mestbankloket**

  - Vanggewasovereenkomst

  - Equivalente maatregel (Equivalente maatregelen)

Nieuwigheden Mestbankaangifte

Vlaamse Landmaatschappij

Nieuwigheden Mestbankaangifte

- ▶ Goed nieuws: quasi geen wijzigingen voor landbouwer
  - Voederattest moet niet meer bijgevoegd worden, voederregister nog wel
  - Aanduiden of gebruik wordt gemaakt van mestzakken op 1 jan
  - Opslag spuiwater niet meer als aparte vraag
    - Aparte opslag => vraag 3.2
    - Samen met dierlijke mest => vraag 3.1

- ▶ Aanpassingen aangifte be/verwerker
  - Vraag massaprotocol geschrapt
  - Lijst interne debietmeters =>
    - Slim: debietmeterstand 31/12/2022 wordt weergegeven
    - Niet slim: debietmeterstand 31/12/2022 invullen

Aandachtspunten transport

- ▶ Aandachtspunt transport vanaf 1 januari
  - Analyse(melding) vóór transport
  - Annulatie BR binnen de maand

Pauze

Tot straks! Dan beantwoorden we de vragen.

Vlaanderen
is open ruimte

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

www.vlm.be